

בחינת דישון יסוד בדשן בשחרור מבוקר בהשוואה לדישון ראש בגידול כרוב אדום בקיץ בבית רשת. אבני איתן 2009.

מ. לוי, מ. כצנלסון, שרף-תחנת הניסויים אבני איתן- מו"פ צפון.
א. פולק, ע. ברק, ט. שני- "חיפה כימיקלים".

מבוא: בשנים האחרונות פותח בחברת "חיפה כימיקלים" דשן בשחרור מבוקר, אותו מיישמים כדשן יסוד לפני השתילה. דשן זה הינו גרגרי דשן מצופים במעטפה פולימרית המשחררת את הדשן לאחר שבאה במגע עם המים באופן הדרגתי. קצב השחרור מושפע מעובי המעטפה הפולימרית ומטמפרטורת הקרקע.

גידול כרוב אדום בקיץ הוא בעייתי בגלל הטמפרטורות הגבוהות ובגלל הקרינה הגבוהה לפיכך מנסים בתחנת הניסויים באבני איתן לגדל את הכרוב בבית רשת צל.

מטרת הניסוי: השוואה בין דישון בדשן בשחרור מבוקר לדישון ראש חנקני בגידול שלושה זני כרוב אדום בבית רשת.

שיטות וחומרים: הניסוי כלל שלושה משטרי דישון:

- א. ביקורת ללא דשן.
- ב. דישון יסוד בגראון 42:14:0 לפי 70 ק"ג לדונם באביב, דישון ראש ב-17 ק"ג חנקן לדונם במהלך הגידול.
- ג. דישון יסוד במולטי 1 לפי 50% מהדישון בטיפול ב.
- ד. דישון יסוד במולטי 2 ב-70% מהדישון בטיפול ב.

שלושה זני כרוב אדום: פרימרו, ראיסה וריו גרנדו נשתלו בבית רשת "פנינה" 30% צל ב-15.7, כל זן נבדק ב-4 משטרי הדישון. הניסוי תוכנן כבלוקים באקראי ב-4 חזרות. במהלך הגידול הבית רשת טופל באופן אחיד כנגד מזיקים ומחלות. ההשקיה היתה אחידה באמצעות מתזים. אסיף החלקות היה ב-10.28. מכל חלקה נאסף מדגם בן 20 ראשי כרוב, כל ראש כרוב נשקל ברוטו, ונטו לאחר הורדת העלים הפגומים. נערך ניתוח סטטיסטי לפי מובהקות 0.05.

תוצאות-

טבלה-משקל ראשי כרוב בגרמים

הזן	פרימרו	ראיסה	ריו גרדה	הזן	פרימרו	ראיסה	ריו גרדה
הדישון	ברוטו	נטו	ברוטו	נטו	ברוטו	נטו	ברוטו
ביקורת	551.4 ג	274 ג	626 ג	231 ג	756 ד	319 ג	נטו
ללא דשן	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו
משקי	1193 א	762 א	1625 א	871 א	1949 א	1000 א	נטו
50% מולטי	957.6 ב	547 ב	1210 ב	693 ב	1180 ג	610 ב	נטו
70% מולטי	1126 א	683 א	1499 א	1.0 א	1395 ב	810 א	נטו

מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות 0.05.

משקל ראשי הכרוב ברוטו ונטו בחלקות הביקורת ללא דשן היה נמוך באופן מובהק בשלושת הזנים. משקל ראשי הכרוב בחלקות שדושנו בדישון הרגיל וב-70% דשן מולטי היה גבוה במובהק. דישון ב-50% דשן מולטי אינו מספיק.